

บทที่ 3

วิธีดำเนินการศึกษา

การศึกษาเรื่อง ผลของการให้คำปรึกษาตามหลักโภชนบัญญัติ 9 ประการ ต่อน้ำหนักของนักเรียนที่เป็นโรคอ้วน ครั้งนี้ เป็นการศึกษาเชิงทดลอง ชนิดหนึ่งกลุ่ม วัดก่อนและหลังการทดลอง (One-group pretest-posttest design) โดยมีวัตถุประสงค์เพื่อศึกษาผลของการให้คำปรึกษาตามหลักโภชนบัญญัติ 9 ประการ ต่อน้ำหนักของนักเรียนที่เป็นโรคอ้วน มีวิธีดำเนินการศึกษาดังนี้

ประชากรและกลุ่มตัวอย่าง

ประชากร ประชากรที่ใช้ในการศึกษานี้ เป็นนักเรียนระดับมัธยมศึกษาตอนต้น ที่ลงทะเบียนเรียนภาคเรียนที่ 2 ปีการศึกษา 2551 ณ โรงเรียนของรัฐแห่งหนึ่งในจังหวัดลำปาง และมีน้ำหนัก ส่วนสูง ตามเกณฑ์อ้างอิงน้ำหนัก ส่วนสูง และเครื่องชี้วัดภาวะโภชนาการของประชาชนไทย อายุ 1 วัน ถึง 19 ปี มีค่าอยู่เหนือเส้น + 2 S.D. ขึ้นไป (กรมอนามัย กระทรวงสาธารณสุข, 2542)

กลุ่มตัวอย่าง เป็นนักเรียนอาสาสมัครชั้นมัธยมศึกษาตอนต้น ที่มีน้ำหนัก ส่วนสูง ตามเกณฑ์อ้างอิง น้ำหนัก ส่วนสูง และเครื่องชี้วัดภาวะโภชนาการของประชาชนไทย อายุ 1 วัน ถึง 19 ปี มีค่าอยู่เหนือเส้น + 2 S.D. ขึ้นไป และเข้าร่วมโครงการให้คำปรึกษา ระหว่างวันที่ 9 มีนาคม 2552 ถึง 3 พฤษภาคม 2552 จำนวน 8 คน จำแนกเป็นเพศชาย 1 คน เป็นเพศหญิง 7 คน

เครื่องมือที่ใช้ในการศึกษา

เครื่องมือที่ใช้ในการศึกษา ประกอบด้วย

- แบบสอบถาม จำนวน 1 ชุด แบ่งออกเป็น 2 ส่วน คือ

ส่วนที่ 1 แบบสอบถามเกี่ยวกับข้อมูลทั่วไปของผู้ตอบแบบสอบถามเป็นแบบสอบถามที่มีลักษณะคำถามแบบเลือกตอบ (Check List) และเติมข้อความลงในช่องว่าง

ส่วนที่ 2 แบบสอบถามเกี่ยวกับการปฏิบัติตามหลักโภชนบัญญัติ 9 ประการ เป็นแบบสอบถามแบบมาตราประมาณค่า (Rating Scale) โดยข้อคำถามมีทั้งข้อความเชิงบวกและลบ

กำหนดเกณฑ์เป็น 4 ระดับ คือ ไม่มีการปฏิบัติ มีการปฏิบัติบางครั้ง มีการปฏิบัติบ่อยครั้งและมีการปฏิบัติทุกครั้ง

เกณฑ์การให้คะแนนการปฏิบัติตามหลักโภชนาบัญญัติ 9 ประการ ให้คะแนนดังนี้

	ข้อความเชิงบวก	ข้อความเชิงลบ
ไม่มีการปฏิบัติ	เท่ากับ	1 คะแนน
มีการปฏิบัติบางครั้ง	เท่ากับ	2 คะแนน
มีการปฏิบัติบ่อยครั้ง	เท่ากับ	3 คะแนน
มีการปฏิบัติทุกครั้ง	เท่ากับ	4 คะแนน

เกณฑ์การแปลผลการปฏิบัติตามหลักโภชนาบัญญัติ 9 ประการ โดยใช้ค่าเฉลี่ย กำหนดเป็น 4 ระดับ (บัญชุม ศรีสะอาด, 2545) ดังนี้

3.50 - 4.00 หมายถึง มีพฤติกรรมการบริโภคอาหาร/ปฏิบัติดน ระดับดีมาก

2.50 - 3.49 หมายถึง มีพฤติกรรมการบริโภคอาหาร/ปฏิบัติดน ระดับดี

1.50 - 2.49 หมายถึง มีพฤติกรรมการบริโภคอาหาร/ปฏิบัติดน ระดับพอใช้

0.00 - 1.49 หมายถึง มีพฤติกรรมการบริโภคอาหาร/ปฏิบัติดน ระดับปรับปรุง

ในการศึกษาครั้งนี้ทำการประเมินการปฏิบัติตามหลักโภชนาบัญญัติ 9 ประการ จำนวน 3 ครั้ง โดยได้ทำการประเมินในสัปดาห์ที่ 1 สัปดาห์ที่ 5 และสัปดาห์ที่ 8 ตามลำดับ สำหรับ การประเมินครั้งที่ 2 (สัปดาห์ที่ 5) นั้น ทำการประเมินเพิ่มเติมเพื่อคุณวโน้นการปฏิบัติตามหลัก โภชนาบัญญัติ 9 ประการ ในระหว่างการให้คำปรึกษา

2. เครื่องมือที่ใช้ในการประเมินภาวะโภชนาการ

2.1 เครื่องชั่งน้ำหนักและวัดส่วนสูงที่ได้มาตรฐาน และมีการรับรองจากพาณิชย์

จังหวัด ในด้านความเที่ยงตรง

2.2 แบบบันทึกการชั่งน้ำหนัก วัดส่วนสูง และภาวะโภชนาการ

3. เครื่องมือที่ใช้ระหว่างการให้คำปรึกษาตามหลักโภชนาบัญญัติ 9 ประการ ประกอบด้วย

3.1 แผนการให้คำปรึกษาตามหลักโภชนาบัญญัติ 9 ประการ ระยะเวลา 8 สัปดาห์

เป็นการให้คำปรึกษาแบบกลุ่ม (Group Counseling) ตามหลักการให้คำปรึกษาแบบนำทาง

3.2 แบบบันทึกน้ำหนัก ส่วนสูง การบริโภคอาหาร และกิจกรรมการออกกำลังกาย

(บันทึกทุกครั้งของการให้คำปรึกษา)

3.3 กราฟบันทึกน้ำหนักตัว

การหาคุณภาพเครื่องมือ

การตรวจสอบคุณภาพเครื่องมือ ผู้ศึกษาได้ทำการตรวจสอบคุณภาพเครื่องมือ ดังนี้

1. แบบสอบถามการปฏิบัติตามหลักโภชนาัญญาติ 9 ประการ

1.1 นำแบบสอบถามการปฏิบัติตามหลักโภชนาัญญาติ 9 ประการ ที่แก้ไขปรับปรุงตามข้อแนะนำของอาจารย์ที่ปรึกษาแล้ว ไปให้ผู้เชี่ยวชาญ จำนวน 3 ท่าน ตรวจสอบการใช้ภาษาและความเที่ยงตรงของเนื้อหา แล้วนำมาปรับปรุงแก้ไขตามข้อเสนอแนะ

1.2 นำแบบสอบถามเกี่ยวกับการปฏิบัติตามหลักโภชนาัญญาติ 9 ประการ ที่ปรับปรุงแล้ว ไปทดลองใช้กับนักเรียนระดับชั้นมัธยมศึกษาตอนต้น โรงเรียนของรัฐแห่งเดียว กัน จังหวัดลำปาง แต่ไม่ใช่กลุ่มตัวอย่างและมีภาวะโภชนาการในระดับเริ่มอ่อนและอ่อน จำนวน 10 คน นำผลมาวิเคราะห์เพื่อหาค่าความเชื่อมั่น (Reliability) โดยวิธีหาค่าสัมประสิทธิ์แอลfa (Cronbach Alpha Coefficient Method) พบร่วมกับแบบสอบถามมีค่าความเชื่อมั่นอยู่ในเกณฑ์เหมาะสม โดยด้านพฤติกรรมการบริโภคอาหาร มีค่าแอลfa เท่ากับ .80 และด้านพฤติกรรมการปฏิบัติดูแล มีค่าแอลfa เท่ากับ .74 (ภาคผนวก ง)

2. การตรวจสอบคุณภาพของเครื่องมือที่ใช้ในการประเมินภาวะโภชนาการ

2.1 ตรวจสอบคุณภาพความถูกต้องและความเที่ยงตรงของเครื่องชั่งน้ำหนักด้วยการตั้งเครื่องชั่งน้ำหนักก่อนการชั่งน้ำหนักทุกครั้ง โดยใช้ตุ้มน้ำหนักมาตรฐาน 10 กิโลกรัม และ 5 กิโลกรัม เป็นมาตรฐานในการตั้งและนีกีการตั้งเครื่องชั่งน้ำหนักทุกครั้ง หลังจากชั่งน้ำหนักของกลุ่มตัวอย่างทุก ๆ 3 คน

2.2 ตรวจสอบคุณภาพความถูกต้องและความเที่ยงตรงของเครื่องวัดส่วนสูงด้วยการวัดโดยใช้ตัวเมตรซึ่งได้รับการรับรองจากพาณิชย์จังหวัด

การพิทักษ์สิทธิ์

การพิทักษ์สิทธิ์ของกลุ่มตัวอย่างทั้ง 8 คน ที่อาสาสมัครเข้าร่วมโครงการ โดยผู้ศึกษาชี้แจงวัตถุประสงค์ของการศึกษาให้แก่ผู้ปกครองและกลุ่มตัวอย่าง ทราบถึงสิทธิ์ที่จะตอบรับหรือปฏิเสธ การเข้าร่วมโครงการศึกษาในครั้งนี้ ซึ่งกลุ่มตัวอย่างสามารถยกเลิกการร่วมโครงการนี้โดยไม่เกิดผลเสียใด ๆ ทั้งสิ้น ข้อมูลที่ได้ทั้งหมดผู้ศึกษาจะเก็บเป็นความลับและใช้ประโยชน์ในการศึกษาเท่านั้น เมื่อผู้ปกครองและกลุ่มตัวอย่างตกลงให้ความร่วมมือในการศึกษาและลงชื่อในหนังสือยินยอมแล้ว ผู้ศึกษาจึงดำเนินการเก็บข้อมูล

การเก็บรวบรวมข้อมูล

ในการศึกษาระดับชั้นมัธยมศึกษาปีที่ 3 ผู้ศึกษาดำเนินการเก็บรวบรวมข้อมูลด้วยตนเอง มีขั้นตอนดังนี้

1. ดำเนินการประชาสัมพันธ์โครงการให้คำปรึกษาตามหลักโภชนาณ์ 9 ประการ เพื่อการลดน้ำหนัก ให้นักเรียนได้รับทราบ และประเมินภาวะโภชนาการให้นักเรียนพบว่านักเรียนระดับมัธยมศึกษาตอนต้นที่ลงทะเบียนเรียนภาคเรียนที่ 2 ปีการศึกษา 2551 มีจำนวน 25 คนที่เป็นโรคอ้วน จากนั้นได้สอบถามความสมัครใจของเด็กนักเรียนทั้ง 25 คนในการเข้าร่วมโครงการดังกล่าว ปรากฏว่ามีนักเรียนอาสาสมัครเข้าร่วมโครงการ(กลุ่มตัวอย่าง)จำนวน 8 คน แยกเป็นเพศชาย จำนวน 1 คน และเพศหญิงจำนวน 7 คน

2. ดำเนินการให้คำปรึกษาแบบกลุ่ม (Group Counseling) โดยใช้แนวคิดการให้คำปรึกษาแบบนำทาง (Directive counseling) ตามแนวคิดของ E.G. Williamson (นงลักษณ์ เกี่ยนงาม, 2548) ร่วมกับทฤษฎีการเรียนรู้ทางสังคมที่เกี่ยวกับแรงจูงใจของ Albert Bandura (พิสัย วิญญาส์สวัสดิ์, 2543) โดยใช้กระบวนการในการให้คำปรึกษาทั้ง 5 ขั้นตอน ระยะเวลา 8 สัปดาห์ดำเนินการให้คำปรึกษาระหว่างวันที่ 9 มีนาคม 2552 ถึง 3 พฤษภาคม 2552 มีขั้นตอนที่แสดงถึงการให้คำปรึกษาดังนี้

ขั้นตอนที่ 1 (สัปดาห์ที่ 1) การสร้างสัมพันธภาพ เป็นการสร้างมิตรไมตรีให้เกิดขึ้นเพื่อช่วยให้ผู้รับคำปรึกษาลดความวิตกกังวลในการมาขอรับคำปรึกษา และพร้อมที่จะเปิดเผยเรื่องราวอันเป็นความทุกข์ หรือปัญหาของตนเองให้ผู้รับคำปรึกษาได้ดำเนินการช่วยเหลือต่อไป โดยกำหนดกิจกรรม ดังนี้ กิจกรรมที่ 1 แนะนำตัว แล้ววัดถูกประสงค์ของการศึกษา และประโยชน์ที่ผู้เข้าร่วมโครงการจะได้รับ กิจกรรมที่ 2 เก็บข้อมูลจากผู้เข้าร่วมโครงการ โดยการสอบถาม เกี่ยวกับข้อมูลทั่วไป ประเมินการปฏิบัติตามหลักโภชนาณ์ 9 ประการ (ประเมินครั้งที่ 1) ด้านการบริโภคอาหารและการปฏิบัติดน แนะนำการใช้เครื่องตรวจวัดปริมาณอาหาร แจกแบบบันทึกการซั่งน้ำหนักวัดส่วนสูงและประเมินภาวะโภชนาการ แจกแบบบันทึกน้ำหนัก ส่วนสูง การบริโภคอาหาร และกิจกรรมการออกกำลังกาย (สัปดาห์ที่ 1) ซั่งน้ำหนัก วัดส่วนสูง และบันทึกตามแบบที่กำหนด ทำการบันทึกน้ำหนักลงในกราฟบันทึกน้ำหนักตัว กิจกรรมที่ 3 จัดกิจกรรมกลุ่ม เพื่อการสร้างสัมพันธภาพและให้สมาชิกกลุ่มได้รู้จักคุ้นเคยซึ่งกันและกันให้สมาชิกกลุ่มเล่าประสบการณ์ แลกเปลี่ยนความคิดเห็นเกี่ยวกับโรคอ้วน ให้ความรู้เรื่องโภชนาณ์ 9 ประการ และความรู้เรื่องโรคอ้วน จากเอกสารในความรู้ที่ 1 เรื่องโภชนาณ์ 9 ประการ และใบความรู้ที่ 2 เรื่องโรคอ้วน เพื่อกระตุ้นเตือนผู้เข้าร่วมโครงการในการบันทึกกิจกรรมตามแบบบันทึก ผู้ศึกษาและสมาชิกกลุ่มสรุปผลของกิจกรรมในครั้งนี้ และกิจกรรมที่ 4 การนัดหมายครั้งต่อไป

ขั้นตอนที่ 2 (สัปดาห์ที่ 2) การวิเคราะห์ปัญหา เป็นขั้นตอนที่ทำการวิเคราะห์ปัญหา แล้วนำเอาปัญหามาวิเคราะห์เพื่อแยกและประดิษฐ์ในการวางแผนแก้ไขปัญหาที่เกิดขึ้นในแนวทางที่ถูกต้องเหมาะสมและให้ผู้รับคำปรึกษาเกิดความกระจั่งในปัญหาของตนเองอย่างแท้จริง และมองเห็นแนวทางที่จะแก้ไขปัญหานี้ รวมทั้งสามารถดำเนินการเพิ่มเติมในการพัฒนาตนเองได้ต่อไป โดยกำหนดกิจกรรม ดังนี้ คือ กิจกรรมที่ 1 ชั่งน้ำหนักวัดส่วนสูงบันทึกผลและเปรียบเทียบกับสัปดาห์ที่ 1 กล่าวชุมชนผู้ที่มีน้ำหนักลดลง และให้กำลังใจผู้ที่มีน้ำหนักเท่าเดิมหรือเพิ่มขึ้นทำการบันทึกการชั่งน้ำหนักวัดส่วนสูงและประเมินภาวะโภชนาการ ทำการบันทึกน้ำหนักลงในกราฟบันทึกน้ำหนักตัว กิจกรรมที่ 2 แจ้งวัตถุประสงค์ของการวิเคราะห์ปัญหาในครั้งนี้ กิจกรรมที่ 3 จัดกิจกรรมกลุ่ม เพื่อให้สมาชิกในกลุ่มทุกคนแล่ถึงการบริโภคอาหาร และการปฏิบัติตน ในสัปดาห์ที่ผ่านมา สมาชิกในกลุ่มร่วมกันสรุปปัญหา และวางแผนในการจัดการกับปัญหาให้ความรู้ด้านอาหารและโภชนาการสำหรับวัยรุ่นที่มีภาวะโภชนาการเกินหรือโรคอ้วน เรื่องอาหารหลัก 5 หมู่ อาหารแนะนำ อาหารสำหรับวัยรุ่น การบริโภคอาหารเพื่อการลดน้ำหนัก วิธีการบริโภคอาหารเพื่อสุขภาพที่ดี ผู้ศึกษาร่วมกับสมาชิกกลุ่มสรุปผลของกิจกรรมกลุ่มในครั้งนี้ กลุ่มตัวเป้าหมายร่วมกันในการเลือกบริโภคอาหารและการปฏิบัติตนเพื่อการมีภาวะโภชนาการที่ดี โดยการพนักงานครั้งต่อไปขอให้น้ำหนักเฉลี่ยของกลุ่มลดลงอย่างน้อยร้อยละ 5 กิจกรรมที่ 4 ผู้ศึกษาแจกเอกสารในความรู้ที่ 3 เรื่องอาหารหลัก 5 หมู่ ในความรู้ที่ 4 เรื่องอาหารแนะนำ ในความรู้ที่ 5 เรื่องอาหารสำหรับวัยรุ่น ในความรู้ที่ 6 เรื่องการบริโภคอาหารเพื่อการลดน้ำหนัก ในความรู้ที่ 7 เรื่องวิธีการบริโภคอาหารเพื่อสุขภาพที่ดี เพื่อขอความร่วมมือในการบริโภคอาหารที่ถูกต้องและเหมาะสมในการลดน้ำหนัก กิจกรรมที่ 5 แจกแบบบันทึกน้ำหนัก ส่วนสูง การบริโภคอาหาร และกิจกรรมการออกกำลังกาย (สัปดาห์ที่ 2) กิจกรรมที่ 6 การนัดหมายครั้งต่อไป

ขั้นตอนที่ 3 (สัปดาห์ที่ 3) การวางแผนแก้ปัญหา เป็นขั้นตอนที่นำเอาประเด็นปัญหาที่ได้จากการวิเคราะห์แยกและวางแผนในการแก้ไขปัญหาอย่างละเอียดถี่ถ้วน ในแนวทางที่ดีที่สุด โดยร่วมกันพิจารณาดำเนินความสำคัญของปัญหาว่าอะไรคือปัญหาระดับต่ำ อะไรคือปัญหาระดับต่ำที่ผู้รับคำปรึกษาอยากรู้มากที่สุด โดยเน้นการแก้ไขที่สาเหตุของปัญหา ว่าเกิดจากสาเหตุใด และผู้ให้คำปรึกษาจะเป็นผู้ช่วยให้ผู้รับคำปรึกษามองเห็นทางเลือกหลาย ๆ ทาง แล้วเข้าสู่กิจกรรมการแก้ปัญหาได้ โดยกำหนดกิจกรรม ดังนี้ คือ กิจกรรมที่ 1 ชั่งน้ำหนัก วัดส่วนสูงบันทึกผลและเปรียบเทียบกับสัปดาห์ที่ 2 กล่าวชุมชนผู้ที่มีน้ำหนักลดลง และให้กำลังใจผู้ที่มีน้ำหนักเท่าเดิมหรือเพิ่มขึ้นทำการบันทึกการชั่งน้ำหนักวัดส่วนสูง และประเมินภาวะโภชนาการ ทำการบันทึกน้ำหนักลงในกราฟบันทึกน้ำหนักตัว กิจกรรมที่ 2 แจ้งวัตถุประสงค์ของการวางแผนแก้ปัญหาในครั้งนี้ กิจกรรมที่ 3 จัดกิจกรรมกลุ่มดังต่อไปนี้ ให้คำแนะนำเกี่ยวกับการออกกำลังกาย สาธิต

และฝึกปฏิบัติการออกกำลังกายด้วยการบริหารร่างกาย และการเต้นแอโรบิก กิจกรรมที่ 4 ผู้ศึกษา แยกเอกสารใบความรู้ที่ 8 เรื่องการออกกำลังกายเพื่อการลดน้ำหนัก และขอความร่วมมือสมาชิก กลุ่มในการออกกำลังกาย กิจกรรมที่ 5 กระตุ้นเตือนเกี่ยวกับการบริโภคอาหาร และการปฏิบัติดู เพื่อให้สมาชิกกลุ่มคิดหาวิธีการปรับพฤติกรรมให้เหมาะสม สอดคล้องกับโภชนาัญญาติ 9 ประการ และให้มีการปฏิบัติอย่างต่อเนื่อง กิจกรรมที่ 6 แจกแบบบันทึกน้ำหนักส่วนสูง การบริโภคอาหาร และกิจกรรมการออกกำลังกาย (สัปดาห์ที่ 3) กิจกรรมที่ 7 การนัดหมายครั้งต่อไป

ขั้นตอนที่ 4/1 (สัปดาห์ที่ 4) กิจกรรมการแก้ปัญหา เป็นขั้นตอนในการนำเอาปัญหา ที่เกิดขึ้นมาเข้าสู่กิจกรรมแก้ปัญหาในแนวทางที่ถูกต้องเหมาะสม และกระทำอย่างต่อเนื่อง สม่ำเสมอเพื่อให้ประสบผลสำเร็จในการแก้ไขปัญหา โดยกำหนดกิจกรรม ดังนี้ คือ กิจกรรมที่ 1 ชั่งน้ำหนัก วัดส่วนสูง บันทึกผล และเปรียบเทียบกับสัปดาห์ที่ 3 กล่าวชมเชยผู้ที่มีน้ำหนักลดลง และให้กำลังใจผู้ที่มีน้ำหนักเท่าเดิมหรือเพิ่มขึ้น ทำการบันทึกการชั่งน้ำหนักวัดส่วนสูงและประเมิน ภาวะโภชนาการ ทำการบันทึกน้ำหนักลงในрафบันทึกน้ำหนักตัว กิจกรรมที่ 2 แจ้ง วัตถุประสงค์ของการจัดกิจกรรมการแก้ปัญหาในครั้งนี้ กิจกรรมที่ 3 จัดกิจกรรมกลุ่ม เพื่อให้ สมาชิกกลุ่มร่วมกันประเมินน้ำหนักของตนเองว่าเกินเกณฑ์มาตรฐานเพียงใด โดยเปรียบเทียบกับ เกณฑ์ข้างล่างของการเจริญเติบโต ของ กรมอนามัย กระทรวงสาธารณสุข (2542) วิเคราะห์อาหารที่ บริโภค การปฏิบัติดู การออกกำลังกาย และให้แสดงความคิดเห็นที่มีต่อน้ำหนักของตนเอง ออกกำลังกายด้วยการบริหารร่างกาย และการเต้นแอโรบิก โดยใช้เวลาไม่น้อยกว่า 30 นาที ให้ สมาชิกซักถามปัญหาต่าง ๆ ผู้ศึกษาให้คำแนะนำตามประเด็นของปัญหา และสมาชิกร่วมกันสรุป แนวทางแก้ไขปรับปรุง กิจกรรมที่ 4 กระตุ้นเตือนการบริโภคอาหารและการปฏิบัติดูตาม โภชนาัญญาติ 9 ประการ และให้มีการปฏิบัติอย่างต่อเนื่องกิจกรรมที่ 5 แจกแบบบันทึกน้ำหนัก ส่วนสูงการบริโภคอาหารและกิจกรรมการออกกำลังกาย (สัปดาห์ที่ 4) กิจกรรมที่ 6 การนัดหมาย ครั้งต่อไป

ขั้นตอนที่ 4/2 (สัปดาห์ที่ 5) กิจกรรมการแก้ปัญหา เป็นขั้นตอนที่กระทำต่อเนื่องจาก สัปดาห์ที่ 4 โดยกำหนดกิจกรรม ดังนี้ คือ กิจกรรมที่ 1 ชั่งน้ำหนักวัดส่วนสูงบันทึกผล และเปรียบเทียบกับสัปดาห์ที่ 4 กล่าวชมเชยผู้ที่มีน้ำหนักลดลงและให้กำลังใจผู้ที่มีน้ำหนักเท่าเดิม หรือเพิ่มขึ้น ทำการบันทึกการชั่งน้ำหนักวัดส่วนสูงและประเมินภาวะโภชนาการ ทำการบันทึก น้ำหนักและส่วนสูงลงในrafบันทึกน้ำหนักตัว กิจกรรมที่ 2 แจ้งวัตถุประสงค์ของการจัดกิจกรรม การแก้ปัญหาในครั้งนี้ กิจกรรมที่ 3 จัดกิจกรรมกลุ่ม เพื่อให้สมาชิกร่วมกันประเมินการบริโภค อาหารการปฏิบัติดู และการเปลี่ยนแปลงน้ำหนักของแต่ละบุคคลออกกำลังกายด้วยการบริหาร ร่างกาย และการเต้นแอโรบิก โดยใช้เวลาไม่น้อยกว่า 30 นาทีให้สมาชิกซักถามปัญหาต่าง ๆ

ผู้ศึกษาให้คำแนะนำตามประเด็น ของปัญหาและสมาชิกร่วมกันสรุปแนวทางแก้ไขปรับปรุง กิจกรรมที่ 4 กระตุ้นเตือนการบริโภคอาหาร และการปฎิบัติตามหลักโภชนาบัญญัติ 9 ประการ และให้มีการปฎิบัติอย่างต่อเนื่อง กิจกรรมที่ 5 ประเมินการปฎิบัติตามหลักโภชนาบัญญัติ 9 ประการ (ประเมินครั้งที่ 2) ด้านการบริโภคอาหารและการปฎิบัติตน กิจกรรมที่ 6 แจกแบบบันทึก น้ำหนักส่วนสูง การบริโภคอาหารและกิจกรรมการออกกำลังกาย (สัปดาห์ที่ 5) กิจกรรมที่ 7 การนัดหมายครั้งต่อไป

ขั้นตอนที่ 4/3 (สัปดาห์ที่ 6) กิจกรรมการแก้ปัญหา เป็นขั้นตอนที่กระทำต่อเนื่อง จากสัปดาห์ที่ 5 โดยกำหนดกิจกรรม ดังนี้ คือ กิจกรรมที่ 1 ชั่งน้ำหนัก วัดส่วนสูง บันทึกผล และเปรียบเทียบกับสัปดาห์ที่ 5 กล่าวเชยผู้ที่มีน้ำหนักลดลง และให้กำลังใจผู้ที่มีน้ำหนักเพิ่มเดิม หรือเพิ่มขึ้น ทำการบันทึกการซั่งน้ำหนักวัดส่วนสูงและประเมินภาวะโภชนาการ ทำการบันทึก น้ำหนักและส่วนสูงลงในрафบันทึกน้ำหนักตัว กิจกรรมที่ 2 แจ้งวัตถุประสงค์ของการจัดกิจกรรม การแก้ปัญหาในครั้งนี้ กิจกรรมที่ 3 จัดกิจกรรมกลุ่ม เพื่อให้สมาชิกร่วมกันประเมินการบริโภค อาหาร การปฎิบัติตนและการเปลี่ยนแปลงน้ำหนักของแต่ละบุคคล ออกกำลังกายด้วยการบริหาร ร่างกาย และการเดินแอโรบิกโดยใช้เวลาไม่น้อยกว่า 30 นาที ให้สมาชิกซักถามปัญหาต่างๆ ผู้ศึกษา ให้คำแนะนำตามประเด็นของปัญหา และสมาชิกร่วมกันสรุปแนวทางแก้ไขปรับปรุง กิจกรรมที่ 3 กระตุ้นเตือนการบริโภคอาหารและการปฎิบัติตามหลักโภชนาบัญญัติ 9 ประการ และให้มี การปฎิบัติอย่างต่อเนื่อง กิจกรรมที่ 5 แจกแบบบันทึกน้ำหนักส่วนสูงการบริโภคอาหาร และกิจกรรมการออกกำลังกาย (สัปดาห์ที่ 6) กิจกรรมที่ 6 การนัดหมายครั้งต่อไป

ขั้นตอนที่ 4/4 (สัปดาห์ที่ 7) กิจกรรมการแก้ปัญหา เป็นขั้นตอนที่กระทำต่อเนื่อง จากสัปดาห์ที่ 6 โดยกำหนดกิจกรรม ดังนี้ คือ กิจกรรมที่ 1 ชั่งน้ำหนักวัดส่วนสูงบันทึกผล และเปรียบเทียบกับสัปดาห์ที่ 6 กล่าวเชยผู้ที่มีน้ำหนักลดลง และให้กำลังใจผู้ที่มีน้ำหนักเพิ่มเดิม หรือเพิ่มขึ้น ทำการบันทึกการซั่งน้ำหนักวัดส่วนสูงและประเมินภาวะโภชนาการ ทำการบันทึก น้ำหนักและส่วนสูงลงในrafบันทึกน้ำหนักตัว กิจกรรมที่ 2 แจ้งวัตถุประสงค์ของการจัดกิจกรรม การแก้ปัญหาในครั้งนี้ กิจกรรมที่ 3 จัดกิจกรรมกลุ่ม เพื่อให้สมาชิกร่วมกันประเมินการบริโภค อาหาร การปฎิบัติตน และการเปลี่ยนแปลงน้ำหนักของแต่ละบุคคล ออกกำลังกายด้วยการบริหาร ร่างกาย และการเดินแอโรบิกโดยใช้เวลาไม่น้อยกว่า 30 นาที ให้สมาชิกซักถามปัญหาต่างๆ ผู้ศึกษา ให้คำแนะนำตามประเด็นของปัญหา และสมาชิกร่วมกันสรุปแนวทางแก้ไขปรับปรุง กิจกรรมที่ 4 กระตุ้นเตือนการบริโภคอาหารและการปฎิบัติตามหลักโภชนาบัญญัติ 9 ประการ และให้มี การปฎิบัติอย่างต่อเนื่อง กิจกรรมที่ 6 แจกแบบบันทึกน้ำหนักส่วนสูงการบริโภคอาหาร และกิจกรรมการออกกำลังกาย (สัปดาห์ที่ 7) กิจกรรมที่ 7 การนัดหมายครั้งต่อไป

ขั้นตอนที่ 5 (สัปดาห์ที่ 8) การยุติกระบวนการให้คำปรึกษา ได้สันทนาพูดคุยในเรื่องทั่วๆไปเล็กน้อย จากนั้นได้แจ้งให้ผู้รับปรึกษาได้ทราบว่า ระยะเวลาในการให้คำปรึกษาจะได้สิ้นสุดลงในวันนี้ แต่ผู้ศึกษาจะได้ติดตามต่อไปอย่างต่อเนื่องแม้จะสิ้นสุดโครงการนี้แล้วก็ตาม จากนั้นให้ผู้เข้าร่วมโครงการรายงานสรุปผลของการให้คำปรึกษาเกี่ยวกับการควบคุมพฤติกรรมตนเองในการบริโภคอาหาร การออกกำลังกาย เพื่อลดน้ำหนัก ประกอบข้อมูลจากการเฝ้าดู น้ำหนักเปรียบเทียบน้ำหนัก ของตนก่อนและหลังการ ได้รับคำปรึกษาและแสดงความคิดเห็นที่มีต่อภาพลักษณ์ของตนเอง ในด้านรูปร่าง น้ำหนัก ส่วนสูง สุขภาพร่างกาย และบวกประโยชน์ที่ได้รับจากการเข้าร่วมโครงการในครั้งนี้ โดยผู้ศึกษาสรุปเพิ่มเติมแล้วก่อร่างกายและกล้ามเนื้อ ที่ให้ความร่วมมือและกล่าวปิดกิจกรรม โดยกำหนดกิจกรรม ดังนี้ คือ กิจกรรมที่ 1 ชั่งน้ำหนักวัดส่วนสูง บันทึกผลและเปรียบเทียบกับสัปดาห์ที่ 7 กล่าวชมเชยผู้ที่มีน้ำหนักลดลง และให้กำลังใจผู้ที่มีน้ำหนัก เท่าเดิมหรือเพิ่มขึ้น ทำการบันทึกการชั่งน้ำหนัก วัดส่วนสูง และประเมินภาวะโภชนาการ ทำการบันทึกน้ำหนักและส่วนสูงลงในรายบันทึกน้ำหนักตัว กิจกรรมที่ 2 แจ้งวัตถุประสงค์ของการยุติกระบวนการให้คำปรึกษาในครั้งนี้ กิจกรรมที่ 3 จัดกิจกรรมกลุ่ม เพื่อให้สมาชิกกลุ่มร่วมกันประเมินและสรุปผลการเข้าร่วมโครงการเก็บข้อมูลจากสมาชิกกลุ่มผู้เข้าร่วมโครงการ โดยใช้แบบสอบถามที่ผู้ศึกษาสร้างขึ้น (ชุดเดิม) เพื่อประเมินการปฏิบัติตามหลักโภชนาบาลัญญัติ 9 ประการ (ประเมินครั้งที่ 3) ด้านการบริโภคอาหาร ด้านการปฏิบัติตน กิจกรรมที่ 4 สมาชิกกลุ่มกล่าวความรู้สึกในการเข้าร่วมโครงการในการให้คำปรึกษา ผู้ศึกษากล่าวขอรับคำปรึกษา แจ้งเรื่องการติดตามผลหลังการให้คำปรึกษาและปิดโครงการ กิจกรรมที่ 5 แจกแบบบันทึกน้ำหนัก ส่วนสูง การบริโภคอาหาร และกิจกรรมการออกกำลังกาย (สัปดาห์ที่ 8) กิจกรรมที่ 6 ติดตามผลหลังการให้คำปรึกษา

การวิเคราะห์ข้อมูลและสถิติที่ใช้

การวิเคราะห์ข้อมูลใช้สถิติดังนี้

1. ข้อมูลทั่วไป วิเคราะห์โดยการแจกแจกราคา รวมถึง รายการค่าอยู่ และ รายการค่าอาหาร
2. ข้อมูลพฤติกรรมการปฏิบัติตามหลักโภชนาบาลัญญัติ 9 ประการ วิเคราะห์โดยหาค่าเฉลี่ย และส่วนเบี่ยงเบนมาตรฐาน

3. ผลการปรับพฤติกรรมการบริโภคอาหารและการปฎิบัติคนต่อหน้าหนักของกลุ่มตัวอย่าง
วิเคราะห์โดยการแจกแจงความถี่ หาค่าร้อยละ ค่าเฉลี่ย ส่วนเบี่ยงเบนมาตรฐาน และกราฟ

ลิขสิทธิ์มหาวิทยาลัยเชียงใหม่
Copyright © by Chiang Mai University
All rights reserved